N°. 2840

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1856.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 2 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar den plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 September.

Vervolg en slot van het in ons Nommer van gisteren en eergisteren opgenomen artikel:

Sir Robert Peel bij de emancipatie der Katholieken

We laten hier het beroep op de nakomelingschap volgen, waarmede Peel zijn verhaal eindigt.

»Van mijne eigen bedoelingen en redenen, die mij »bewogen hebben, zal het mij wel vrijstaan te spreken.

»Vreesachtigheid — het gebrek aan zedelijken moed — »zou tot een gedrag geleid hebben geheel verschillend »van hetgeen ik gehouden heb. Ware ik beheerscht ge»worden door eene of andere onwaardige vrees — de »vrees voor onteerende naspraak — de vrees voor verant»woordelijkheid — de vrees voor Parlementairen strijd — »ik zou mijn wezenlijk gevoelen hebben kunnen verber»gen — zou mij hebben kunnen verschuilen achter het »onterlijk spel eener gewaande standvastigheid, en de »ijdele toejuiching verkregen hebben, die in overmaat »gespild wordt aan degenen die onverzettelijk aan een »eenmaal uitgesproken meening vasthouden, niettegen»staande de veranderde omstandigheden eene wijziging »of algeheele verbetering daarvan billijken en vorderen.

»Hadde persoonlijke eerzucht mij aangezet — die soort »van eerzucht, bedoel ik, die tevreden is met aan 't hoofd »van eene partij te staan, en de magt te bezitten van een »staatsdienaar — ik zou dan de gemoedsbezwaren van »den Soevereîn versterkt en er mij aan onderworpen heb»ben, en een beroep hebben kunnen doen op de gods»dienstige gevoelens van het land om zich rondom den »troon te scharen ter handhaving van de Protestantsche »godsdienst [illegible]

»Voor de beschuldiging van andere nog onwaardiger »redenen gehad te hebben, zullen, vertrouw ik, de hier »gegeven bewijzen mij behoeden. Ik kan met waarheid »verzekeren, gelijk ik verzeker in de tegenwoordigheid »van den almagtigen God, voor wien alle harten bloot »liggen, aan wien alle begeerten bekend en geene ge»heimen verborgen zijn, dat ik bij 't aanraden en be»vorderen van de maatregelen van 1829, door geene »vrees beheerscht was dan die voor openbare ramp, en »ik voortdurend gehandeld heb uit eene diepe overtui»ging, dat deze maatregelen niet alleen strekten tot het »algemeene welzijn, maar dat zij gebiedend noodzakelijk »waren geworden, ten einde een dreigend en steeds toe»nemend gevaar af te wenden van die belangen, die »eene bijzondere aanspraak hadden op mijne ondersteu»ning: de belangen der Kerk en der met de Kerk zamen»hangende instellingen.

»Het kan zijn dat ik onbewust den invloed onderging »van redenen die juist niet volmaakt zuiver en belang»loos waren — van de heimelijke zelfvoldoening te zijn:

„[illegible] when the waves went high,
„A daring pilot in extremity" 1).

»[illegible] het was geen onedele eerzucht die »mij aanzette [illegible] te dragen van een hopeloos »geworden [illegible] zelven de opoffering te ge»troosten van alles [illegible] aan een man van »openbaren stand, behalve de goedkeuring des gewetens »en de hoop op eene eindelijke regtvaardiging."

Wie zou aan de opregtheid eener zoo plegtige verzekering kunnen twijfelen? En wie gevoelt geen eerbied voor den man, zoo getrouw aan zijne overtuiging, zoo meester van zich zelven en in staat zulke offers te brengen aan 't heil van zijn vaderland?

Echter zouden wij Katholieken méér wenschen, en het gedrag van Peel wekt eerbied, wekt bewondering zelfs, maar geene hartelijke genegenheid bij ons op. Hij zwicht voor de noodzakelijkheid; hij heeft de wijsheid te zien, dat die noodzakelijkheid bestaat, dat van dien nood eene deugd moet gemaakt worden; heeft het hoog gebied over zich zelven om met voorbijzage van 'tgeen zijn eigen partij hem zou doen verduren, zich aan die wet die zich in de gebeurtenissen voor hem uitspreekt te onderwerpen, en, om het grootste te zeggen: is tot opoffering aan 't algemeen welzijn in staat. 't Is veel, maar 't is niet genoeg.

Was het dan regtvaardig dat de Katholieken zoo onderdrukt werden? Had dan de Protestantsche partij, die hij zoo lang diende en nu nog door toegeven voor grooter gevaar wilde behoeden, geene wraakroepende gruwelen in Ierland gepleegd? Verdiende die wettelijke onderdrukking, sinds Willem III met zoo diep berekenenden, ijskouden en daarom des te afschuwelijker haat volgehouden, niet geheel, niet openlijk, niet met de verontwaardiging waartoe een menschenhart in staat is te worden afgekeurd? En was het genoeg aan die Ieren, die hem dat alles zooveel te meer moesten herinneren en doen gevoelen, omdat zij geen wraak van 't verleden, maar regt voor de toekomst vroegen — te antwoorden: omdat gij mij in de *noodzakelijkheid* stelt en de Protestantsche Kerk van Engeland niet nog grooter schade lijde, zal ik toegeven aan uwe eischen!

Peel vraagt het oordeel der nakomelingschap. Welnu, wij behooren tot die nakomelingschap, en we zeggen dat Peel niet in de schaduw kan staan van O'Connel. Indien het reeds groot is voor een staatsman, de noodzakelijkheid zich toe te eigenen, en met haar te regeren zonder nog het zedelijk regt te erkennen, hoeveel grooter is het dat zedelijke maar gehoonde en vertrapte regt als eene noodzakelijkheid tegen diegenen te doen gelden, die voor niets anders zwichten. Het eerste heeft Peel gedaan, het andere O'Connell. Peel had O'Connell ter zijde gestreefd, indien hij niet de overwinning van dezen maar van het regt erkend had. Nu verhief hij zich inderdaad niet boven zijne partij, droeg wel hare ketenen niet en deed tegenover haar wat hij wilde, maar trok haar onteerend livrei niet uit. Hij heeft gehoorzaamd aan het noodlot. Men zegt welligt: hij was Protestant en kon de gevoelens niet [illegible] gekomen was. Als dat zoo is, als dat hem belemmerde te doen aan het regt, hem niet vergunt zelfs een enkel woord daarvoor te spreken, hem slechts toelaat te zwichten voor een veel hooger beleid dan het zijne — dan is dat zeer ongelukkig. En met dat te zeggen, men gevoelt het, geven wij meer toe dan wij behoeven. Wij doen het, omdat in zulk eene verdediging van Peel de erkenning ligt van het *feit*, dat hoe dan ook zijn politiek een politiek was van middelen, niet van doel, een gevoelloos nuttigheids-systeem, een dienst van omstandigheden. Dat is staatkunde van den tweeden rang, die de zaken gaande houdt, ze somtijds slechts langzamer maar te gewisser ten verderve voert, en zeer zeker, zoo het element, dat Peel hielp vrijmaken, niet *toevallig* het Katholieke, dat is, het zeer behoudende ware geweest, zou men over hem een geheel ander oordeel geveld hebben.

Waar geen enthousiasme is, erkennen wij geene waarachtige grootheid. Zonder dat, zonder die hoogere aandrift kan men trappen klimmen, syllogismen maken, en uitkomsten berekenen; maar vinden, maar *stichten?* neen dat nimmer, en men is en blijft een zeer knappe, wakkere, brave — *knecht.*

Peel heeft gediend en nooit geboden. Niet alleen in de Katholieke kwestie, maar in alle andere kwestiën die gevolgd zijn, heeft hij steeds een politique d'expédient gevolgd, en oud-Engeland ongemerkt tot nieuw-Engeland helpen maken. Zoo was de stroom der dingen en op dien stroom ging hij als een schrander stuurman voort.

(*Katholiek.*)

(1) „— bij 't hooger gaan der golven
Een stout stuurman in den uitersten nood."

Men heeft geklaagd, dat het van wege de stad op Woensdag-avond jl. gegeven vuurwerk anderhalf uur later dan aangekondigd was, werd afgestoken. Wij vernemen thans, dat dit alleen veroorzaakt is daardoor, dat voor geene goede orde op de rivier was gezorgd en deze voor de vaart niet was afgesloten: hetgeen ten gevolge had, dat de vele vaartuigjes, welke zich op den Amstel bewogen, met de schuiten, waarop het vuurwerk was opgesteld, in aanraking kwamen en daaronder voortdurend verwarring bragten. (*H.*)

Z. M. de Keizer van Oostenrijk, erkennende de diensten, bewezen aan zijnen doorluchtigen broeder, den aartshertog Ferdinand Maximiliaan, door de personen, die tijdens zijn verblijf in Nederland, aan Z. Keiz. Kon. H. waren toegevoegd, heeft hen met ridderteekenen begiftigd. Z. M. heeft Jhr. Mr. H. M. C. Clifford, hofmaarschalk des Konings en den schout-bij-nacht 't Hooft, benoemd tot kommandeurs van de Leopolds-orde; Jhr. E. de Casembroot, adjudant des Konings, tot ridder derzelfde orde, en den heer K. J. G. baron van Hardenbroek, ordonnans-officier van Z. M., tot ridder der orde van de IJzeren Kroon.

Volgens de *Utr. Ct.* heeft Z. M. de Koning voor de onthulling van het monument op den Dam te Amsterdam behalve de reeds medegedeelde rede, nog het navolgende gezegd:

»Als ik mijne oogen laat weiden over die zamenge»vloeide menigte; als ik die geestdrift zie, gepaard met »zoo veel eensgezindheid en met zooveel liefde voor het »vaderland en voor mijn huis, dan mag ik mijne »tevredenheid en mijne vreugde niet verbergen. — Hoog »klopt mij het hart in de borst, met een zeker gevoel »van trotschheid. Welke vorst zich ook moge verheugen »in den roem van zijn volk, ik ben er trotsch op, »dat ik de Koning ben van die trouwe, eerlijke Neder»landsche natie, die ik hartelijk lief heb. Moge deze »feestviering mede daartoe strekken, dat de band naauwer »worde toegehaald, die het volk aan het stamhuis van »Oranje verbindt, en neemt mijne verzekering aan, mijne »heeren! dat ik niets onbeproefd zal laten, om dit brave volk gelukkig te maken."

Op de Westermarkt is in den nacht van gisteren brand ontstaan ten huize van F. J. Tusch, welke brand na ten 2½ ure uitgebarsten te zijn, door de werking van zeven spuiten ten 4½ ure gebluscht was; de oorzaak is onbekend. Het benedendeelte van het huis is geheel uitgebrand. [illegible] is voor brandschade verzekerd.

Wij vernemen van geachte deskundigen, dat in de laatste dagen herhaaldelijk gevallen zijn voorgekomen van vergiftiging door het gebruik van garnalen. Te Arnhem zijn dan ook reeds van stadswege onlangs maatregelen van behoeding en voorzorg genomen; een voorbeeld, dat gewis ook in de hoofdstad niet onopgemerkt blijven mag.

(*Amst. Cour.*)

In de bijeenkomst van den gemeenteraad te Maastricht van den 21 Augustus is kennis gegeven van een brief van den direkteur der Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij, dat de dienst op den spoorweg van Maastricht naar Hasselt op den 15 September zou worden geopend, doch dat reeds van den eersten dier maand af een begin zou worden gemaakt met de proefnemingen.

De door de heeren Maxwils, Schretlen en Sanche aan te leggen spoorweg van Gouda naar Scheveningen zal, zegt men, loopen over den Leidschendam, Zoetermeer, Zegwaard, Moerkapel en 's Gravenhage (het station aan de zijde van het Bosch). De geprojekteerde weg zal ongeveer 30,000 ellen lang zijn, en vermits 5500 ellen op een uur gaans worden berekend, zoo zou de weg van Gouda naar Scheveningen in één uur kunnen worden afgelegd, en er slechts ruim 1½ uur noodig wezen om van 's Hage naar Utrecht te sporen. (*Stoompost.*)

De officier van Justitie te Dordrecht berigt, dat een brief, afgezonden door Leonard Dooremans, fabriekant aldaar, en geadresseerd aan mej. C. G. van Soelen, geb. Dooremans, te Culenborg, inhoudende een muntbiljet groot *f* 10 n°. 91, dd. 15 Sept. 1853, B. N., op den 31sten Julij jl. te Dordrecht op het postkantoor in de brievenbus gestoken en niet aan het adres is bezorgd, met verzoek van opsporing van genoemd muntbiljet en berigt.

Z. M heeft den gouverneur van Kuraçao, B. F. van Lansbergen, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Danebrogs orde, hem door den Koning van Denemarken geschonken, en aan de heeren J. F. A. Goertsen die van komm en M. Wels die van ridder der Leopolds-orde, hen door den Koning der Belgen geschonken; voorts pensioen verleend aan mr. D. Donker Curtius, voormalig min. van Justitie, *f* 3738; mr. F. J. Gallé, gewezen offic. van just. bij de arr. regtb. te Amersfoort, *f* 1200, en A. Plet, gewezen geregtsd. te Leeuwarden, *f* 142.

's GRAVENHAGE, 30 Augustus. Donderdag aanstaande bij gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, zal er bij Z. Exc. den heer Gevers van Endegeest, minister van Binnenlandsche Zaken, een groot diplomatiek diner gehouden worden.

— Z. K. H. de Kroonprins van Wurtemberg, die zoo als bekend is, sinds eenigen tijd, ernstig ongesteld is, zal, naar men verneemt, te Scheveningen de baden gebruiken. Z. K. H. is, gelijk men weet, de gemaal van H. K. H. de Grootvorstin Olga van Rusland, die mede op het groot stedelijk badhuis te Scheveningen verwacht wordt.

— Gisteren is in de rezidentie aangekomen een russische officier als veldjager, die, na zijne depêches te hebben overgebragt, naar Soestdijk is vertrokken, om zich ook bij H. M. de Koningin-moeder van zijnen last te kwijten.

— De heer de Belmont, minister rezident van de Vereenigde Staten van Noord Amerika bij het Ned. hof, is van zijne buitenlandsche reis in de rezidentie teruggekeerd.

SCHEVENINGEN, 30 Aug. Van den nieuwen haring, eergisteren aangebragt door de bomschuit de *Arend* en gisteren afgeslagen heeft de volle *f* 48 en de ijle *f* 26 de duizend gegolden. De pekelharing, afkomstig van de vrouw Lena, heeft opgebragt *f* 20 de ton, en die van de Arend, welke aanvankelijk voor dien prijs was opgehouden is er later voor verkocht. De bomschuit de *Noordstar*, stuurman Arie Keus, reeder de heer A. E. Maas, zette dezer morgen aan en leverde 60,000 stuks steurharing, 11 ton pekelharing; 17 ton stukken of beschadigde, 1 ton zoutenvisch en 1 ton makreel. Van den haring, die gesteurd is, zijn er 30,000 in één nacht gevangen. De volle heeft opgebragt *f* 32 en de ijle *f* 18 de duizend; de pekelharing bleef *f* 20 de ton gelden.

LEYDEN, 30 Aug. Heden, is alhier aanbesteed het maken van een gebouw voor het onderwijs in de natuur, schei- en ontleedkunde van de Hoogeschool. Het werk is aangenomen door den heer J. C. van Berkum, te Utrecht voor *f* 115,767.

DELFT, 30 Aug. Heden zijn de prijzen der kaas geweest *f* 30 à *f* 24 per 100 Ned. ℔. Er zijn ter markt verkocht 48 stapels, wegende 12,341 Ned. ℔.

ROTTERDAM, 30 Aug. Gisteren avond is op den hollandschen spoorweg eene koe overreden, tijdens zich vijf à zes van deze dieren bij het passeren van den laatsten trein op de hoogte van Delftshaven op den weg bevonden; het bragt een geweldigen schok, maar geene ongelukken te weeg. (*N. R. C.*)

ARNHEM, 29 Augustus. Op onze kermis is een tent geplaatst, genaamd *Théatre Nouveau*, waarin voorgesteld wordt het gebeurde met den eerwaarden heer A. van Herwaarden, te Opheusden. Onze lezers weten, dat die geachte leeraar op den kansel, terwijl hij zijne hoorders opwekte om gerust het einde des onweders af te wachten, door den bliksem werd getroffen en gedood. Wij vestigen de aandacht van alle autoriteiten op deze hemel tergende spekulatie, die onzes inziens, niet mag geduld worden. Naar wij vernemen, is de bevoegde magt te Arnhem reeds tusschen beiden gekomen en heeft de voorstelling doen staken. Het is intusschen zeer te wenschen, waaraan wij trouwens niet twijfelen, of ook op andere plaatsen zal deze ongerijmde vertooning geweerd worden. Dat men ieder de vrijheid late om op zijne wijze te spekuleeren; doch alles heeft zijne grenzen en nu meenen wij deze vertooning als een ergerlijk misbruik te mogen aanmerken.

De lezer oordeele! Het affiche kondigt de voorstelling aldus aan:

»Bij den aanvang stelt men UEd. voor, het zamentrekken van twee donderbuijen tegen elkander, hetwelk den »kerkgangers afschrikte om de godsdienstoefening bij te »wonen. Daarna gaat men over tot het beschouwen der »kerk in welke men den predikant zijne laatste woorden »tot zijne gemeente, voor zooveel dezelve was opgekomen »hoort uiten, want in dezen oogenblik slaat de bliksem »in de kerk en treft den geliefden leeraar. En ten slotte »stelt men UEd. voor, het vervoer van het stoffelijk »overblijfsel van dezen waardigen en algemeen betreurden »predikant.« (*N. R. Ct.*)

[illegible], 27 Augustus. De boter was heden zeer willig; er waren grage koopers. Er werd besteed per ℔ *f* 1.05 à *f* 1.10, voor het 1/8 vat *f* 22 à *f* 22.75, voor het 1/4 vat *f* 45 à *f* 46.

's HERTOGENBOSCH, 1 Sept. Wij waren dezer dagen in de gelegenheid het hooge altaar te bezigtigen, bestemd voor de R. K. gemeente te Overveen bij Haarlem, een kunststuk, dat het talent van den heer K. Veneman eer aandoet en, voor zijn godsdienstig kunstgevoel pleit.

Het is in strengen spitsbogenstijl (13e eeuw) vervaardigd. De baldakijns, waaronder uitmuntend fraai bewerkte beelden van de Onbevlekte Maagd en de HH. Petrus en Paulus prijken, de twee engelen met de deur van het tabernakel, en de overige beelden en versierselen verhoogen dit altaar, dat geheel in overeenstemming zal wezen met de nieuwe kerk, waarvoor het bestemd is. Wij twijfelen niet, of dit nieuwe gedenkteeken van des heeren Venemans kunsttalent zal in waarde aanmerkelijk winnen, wanneer het in de Kerk zal geplaatst zijn, en houden ons overtuigd, dat Overveens Katholieken zich voor hunne onbekrompene bijdragen tot versiering hunner kerk ruimschoots beloond zullen achten.

MAASTRICHT, 29 Aug. In de laatste dagen vielen hier verschillende plotselinge sterfgevallen voor. Heden trof zulks den Eerw. Heer Germain, R. K. priester en kapellaan in de St. Servaats-Kerk, die in den loop van den morgen zijne dienst nog had verrigt en tegen den middag aan tafel gezeten dood is gebleven.

— Het aanhoudend regenweder wordt schadelijk voor de nog te veld staande haver, ofschoon overigens de oogst ook in dit gewest allervoordeeligst is uitgevallen en de granen, zoowel in hoedanigheid als in rijke opbrengst de schoonste verwachting overtreffen; de aardappelen, waaraan men hoegenaamd geene ziekte bespeurd, zijn in grooten overvloed en overheerlijk van smaak; zij blijven echter nog vrij hoog in prijs, uithoofde van den grooten afvoer naar de Rijn-provinciën. (*H.*)

BATAVIA, 10 Julij. Op den 30en Junij, des morgens even na 10 ure, werd, werd er in een der steenkolenpakhuizen van de stoomboot-onderneming des heeren Cores de Vries, gelegen aan de rivier, buiten den kleinen boom alhier, eene door eigen broeijing ontstane smeuling van een gedeelte der daarin opgeschuurde steenkolen ontdekt. Groote vrees bestond er voor eene geheele ontvlamming, hetwelk hoogst noodlottig had kunnen worden, alzoo digt bij dat pakhuis een kruidhuis staat, waarin het buskruid van partikulieren geborgen wordt. Onmiddellijk werd de tongtong geslagen, van alle zijden rukten hulp en brandspuiten aan, doch hoe meer water men op den smeulenden hoop spoot, hoe meer de rook opsteeg, zoodat men er toe over ging, om de bamboezen pagger en het atappen dak van het gebouw omver en neer te halen en de steenkolen met schoppen en spaden uit elkander te werken en te verspreiden, ten einde de uitdooving te gemakkelijker te bewerkstelligen. Dit had een gelukkig gevolg, en des middags ten 4 ure was alle vrees voor ergere gevaren geweken. Intusschen was een gedeelte van het buskruid uit bedoeld kruidhuis in praauwen geladen en naar de reede gezonden. Veel hulp is er in deze door een detachement artillerie verleend en de heer Cores de Vries bestuurde de werkzaamheden met het meeste beleid. Tot in den vroegen morgen van den 1sten dezer, bleven een gedeelte der artillerie en drie brandspuiten op de plaats der smeuling aanwezig, en ook bij deze gelegenheid was de policie weder met haren gewonen ijver werkzaam, om alle bijzondere ongelukken voor te komen, die dan ook niet hebben plaats gehad. (*Javab.*)

— Ter gelegenheid der verjaring van den geboortedag van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, is door den goeverneur-generaal, in den avond van den 17 Junij, aan het hôtel te Rijswijk een luisterrijk bal gegeven.

— In den morgen van den 10den Junij, omstreeks 8 ure, ontstond er brand aan boord van het alhier ter reede liggende Nederlandsch koopvaardijschip, *Rogerius Hendrikus*, gezagvoerder R. H. Mulder.

Naauwelijks had men dit op het wachtschip *Coreas* ontwaard of onmiddelijk begaf zich de kommandant, luitenand ter zee 1ste klasse A. Hoek, voorzien van twee brandspuiten, en twee sloepen naar de plaats waar het brandende schip ten Anker lag.

Aanstonds werd ook de brandspuit van Z. M. korvet Medusa, derwaarts gezonden.

De kommandant voornoemd begaf zich aan boord van het brandende schip, en liet dadelijk de spuiten werken.

Op de vraag aan den 1sten stuurman (de kapitein was niet aan boord, doch kwam later), of er veel kruid aan boord was en er kans bestond om nog in tijds over boord te werpen, werd hem medegedeeld dat er slechts 20 amsterdamsche ponden aanwezig waren, doch dat er geen middel was er bij te komen, evenmin als bij de hoeveelheid zilver geld ten bedrage van *f* 80,000, het gouvernement toebehoorende, welke in het achterschip, de zetel en oorsprong van den brand geborgen waren.

De luiken werden intusschen allen digt gemaakt, terwijl alleen de hoofdingang van de kajuit openbleef, om met kracht van bluschmiddelen den brand in zijn begin te smoren. Hierdoor hield men eenen geruimen tijd den verderen voortgang van het vuur tegen, en kreeg men gelegenheid het schip eene andere ligtplaats te geven, ten einde het, zoo men den brand niet meester konde worden, door het boren van gaten het op minder diep water te laten zinken.

Daartoe werden onverwijld de noodige maatregelen genomen; een twintigtal sloepen, die allen ter hulp waren komen toesnellen, werden voor het brandende schip gespannen, en door het bijzetten van eenige zeilen kwam men zoo een eind bewesten de haven in $3\frac{1}{2}$ vadem diepte ten anker.

De brand nam intusschen hand over hand toe, in spijt van de hoeveelheid water, die zoowel door brandspuiten, waaronder ook nog twee van koopvaardijschepen als met putsen, brandemmers en balies omlaag gestort werd, en ook langzamerhand door de in het schip geboorde gaten naar binnen stroomde.

Eensklaps deed zich eene ontploffing hooren, terwijl eene zuil van rook en vlammen uit het achterschip opsteeg en al de inlanders in groote onsteltenis van alle zijden van boord de vlugt namen.

Spoedig werd de orde weder hersteld en ging men zoo lang met het aanbrengen van water naar achteruit voort, tot dat men het door de stikkende hitte en rook op de kampagne en het halfdek, niet langer konde uithouden; weldra stond het barkswand in brand, vatte de bezaan vuur, en steeg de vlam bij de barkmast op.

Alstoen gaf de kommandant bevel tot het afslaan der zeilen en het uitscheren van het loopend tuig, ten einde zoo veel mogelijk, van den scheepsinventaris te redden, waaraan met ijver voldaan werd; alles wat daarvan nog op het dek te behouden was werd in de sloepen geladen en naar het wachtschip gebragt om daar zoo lang in bewaring genomen te worden.

Middelerwijl viel de barkmast over boord en nam in zijnen val de grooten mast mede, welke van ijzer zijnde geheel en al krom boog, terwijl de vlam hoog op het achterschip steeg.

Weldra kreeg men de overtuiging dat het schip reddeloos verloren was; men wilde echter nog eene laatste poging aanwenden om het verder om de west te boegseren, doch daar de zeewind stijf doorgekomen was, kon zulks met de sloepen niet gedaan worden, terwijl de zeilen bereids afgeslagen en naar de *Boreas* waren gezonden. Dientengevolge werd de stoomboot *Banda* verzocht om de noodige assistentie te verleenen, welke welwillend werd toegezegd.

Aan boord van het brandende vaartuig werden intusschen de noodige toebereidselen gemaakt en wachtte men met ongeduld de stoomboot af, die het schip hoog op den modder verder om de west zou sleepen.

Het schip begon eindelijk door den grooten toevloed van water, die nu aan verschillende zijden binnendrong, al meer en meer te zinken en ook de fokkemast viel over boord, die hoewel van ijzer geheel afbrak.

Men kon het toen op het brandende schip niet meer uithouden en dreigde door rook en hitte te stikken; en daar de vlam ook door het luik van het logies der opvarenden op de bak geheel vooruit naar buiten sloeg, nam men de wijk op de boegspriet en in het galjoen van waar men met reikhalzend verlangen naar het stoomschip uitzag. Het volk scheepte zich gedeeltelijk in de sloepen in, toen het schip eindelijk geheel aan den grond viel en met zijn poldeksel even boven water bleef zitten.

De kommandant alsnu alle hulp overbodig achtende, liet het stoomschip *Banda* voor zijne beloofde assistentie bedanken en keerde, ten half een uur na den middag met het overig gedeelte der schepelingen naar het wachtschip terug.

Alle middelen om het schip te behouden zijn aangewend geworden, terwijl een ieder, zoowel oorlog- als koopvaardijmatrozen en inlanders zich om het zeerst hebben beijverd, om de gegeven orders uit [illegible] de [illegible] fransche barkschip *Joachim* zich zeer hebben onderscheiden.

Inzonderheid hebben de luit.-ter-zee Brandsen van de *Medusa*, en Swaan van de *Boreas*, den kommandant trouw ter zijde gestaan.

De oorzaak van den brand wist men niet; maar men vermoedde dat hij door zelfontbranding van koffijzakken welke in het achterruim geborgen waren, was ontstaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Augustus. Er wordt tegenwoordig een polemiek gevoerd door de half officieele fransche tegen de engelsche bladen over den toestand van Spanje, en de maatregelen der regering aldaar.

De laatsten vallen O'Donnell aan over de opheffing der spaansche burgerwacht, terwijl de fransche pers den maarschalk in bescherming neemt en hem tracht te verdedigen tegen de beschuldiging van onwettige maatregelen, die de engelsche couranten tegen hem hebben ingebragt. Men wil dat niet alleen de pers, maar ook de wederzijdsche regeringen over dit punt verschillend denken.

— Men leest in den *Moniteur*, dat de wateren van Bairritz op den gezondheidstoestand der Keizerin een allergunstigste uitwerking hebben.

— Uit Lyon wordt gemeld, dat te Marseille aan boord van de Tamise scheep is gegaan Mgr. Samhiri, Patriarch van Antiochie, die naar zijn apostolischen zetel in Syrië terugkeert. Een der leden van het Bestuur van het werk der pelgrimaadjes en eenige voormalige pelgrims woonden het vertrek der karavaan bij en begeleidden ze met hunne heilwenschen.

— Met de *Nil* zijn tijdingen ontvangen uit Konstantinopel van 21 dezer. Daarmede verneemt men dat de kommissie voor de regeling der grensscheiding in Bessarabië, Ackermann verlaten en zich naar Odessa begeven had.

De *Etoile du Danube* meldt dat de Tzar zijn eisch op Bolgrad laat varen.

Sir Edmund Lyons zal den Bosphorus verlaten, na de

ontruiming van het ottomannische grondgebied door de Russen.

De schout-bij-nacht Stewart is naar Anapa gestevend. Hij kruist zonder bepaald doel in de Zwarte Zee.

De russische kommissie tot regeling der grensscheiding in Azië was te Tiflis aangekomen.

De bladen bevestigen het slopen der vesting en van kazernes van Ismail door de Russen. Het fort Kilia is in de lucht gesprongen.

De heer von Boutenieff is hier den 20sten aangekomen. Mehemed-Krepeslie staat op het punt om naar Moskou te vertrekken. In sommige provinciën heeft de Porte eenen raad ingesteld ter onderdrukking der misdaden.

De admiraal Ahmed-pacha is te Trebizonde aangekomen.

De eerste sekretaris der fransche ambassade, de heer de Ségur, is voornemens Jeruzalem te bezoeken.

Het legen van Battoun is ontbonden.

—Een heer, die in de groote wereld te Parijs goed bekend en zeer gezien is om zijn aangenaam onderhoud en bevallige manieren, heeft, als hij zich in gezelschappen bevindt die tot laat in den nacht duren, de volgende zonderlinge gewoonte, welke uit een zekere soort van monomanie ontspruit. Als de dag aanbreekt eindigt hij plotseling alle gesprek, gaat naar een leeg vertrek, opent daar een venster, steekt er het hoofd uit, slaat met de armen eenige keeren heen en weder, en kraait drie maal zoo schierp hem mogelijk is. Hij beeldt zich namelijk in een haan te zijn, en door zijn vogelennatuur verpligt zich op die wijs te gedragen. Heeft hij daarmede gedaan dan keert hij tot het gezelschap terug en is er niets vreemd aan hem te bespeuren.

ENGELAND.

LONDEN 30 Augustus. De *Globe* zegt over het gevolg der Koningin van Oude het volgende: Men ziet overal de ondergeschikte bedienden van het gevolg der Vorstin zich met het publiek mengen. Zij drinken met veel smaak brandewijn en jenever, en dat wel in groote hoeveelheid. Zij onthalen aan de buffetten ieder die bij hen in de buurt staat, maar worden op hun beurt, ook gaarne getrakteerd, doch nimmer zetten zij de lippen aan een glas waaruit reeds een ander heeft gedronken.

— In de nabijheid van New-Orleans heeft den 10den een verschrikkelijke storm gewoed, die veel schade heeft aangerigt, vooral op Last Island, waar de meeste gebouwen omvergeworpen zijn, en niet minder dan 137 menschen het leven zouden verloren hebben. Ook is de *Star* in het gezigt van het eiland vergaan. Men gelooft echter dat de talrijke passagiers allen het leven hebben behouden.

— Per de Overland-mail verneemt men uit britsch Oost-Indië, dat de Engelschen al meer en meer naar Kaboul oprukten. Ook zegt men dat Dost Mahomed voornemens was te abdiceren en tot het privaat leven terug te keeren doch dit gerucht vond weinig geloof. De berigten uit Oude zijn van een bevredigende aard; alles ging er naar wensch. Uit Rangoon wordt de moord gemeld van een jong mensch, die aldaar vreedzaam leefde en gezegd werd een prins te zijn; welke prins weet men niet juist, doch het was zoo goed als zeker, dat hij tot de regerende vorstelijke familie van Ava behoorde. Volgens sommigen was hij de eenige overlevende van de familie, die door den vader van den tegenwoordigen Koning, toen hij zijne overweldiging bewerkstelligde, onttroond was, zoodat hij de wettige erfgenaam van dien troon was. Sommigen zijn dan ook van oordeel dat het hof van Ava, om redenen van Staat, iemand naar hem afgezonden had om hem te vermoorden. Zooveel is intusschen zeker, dat niets van eenige waarde bij hem gestolen is. Een andere moord, die almede veel sensatie verwekt had, was die gepleegd op den heer Horsley eersten assistent-kollektor in het prezidentschap Madras. Een zijner bedienden verhaalt van dezen moord, dat hij plotseling ontwaakte door een kreet van zijn meester en dat hij onmiddellijk daarop drie mannen de vlugt heeft zien nemen. Het eenige horlogie van den heer Horsley is ontvreemd, is een kistje met [illegible] geld heeft men onaangeroerd gelaten. Men heeft tot dus verre de daders niet kunnen opsporen; men gelooft dat de moord uit wraak gepeegd is. Een broeder van den heer Horsley, een jong mensch van 19 jaren, bevond zich in zijn huis toen de moord gepleegd werd; zijne zenuwen zijn door deze gebeurtenis zoo geschokt geworden, dat hij daardoor in min of meer bedenkelijken toestand verkeerde.

Uit Calcutta wordt gemeld, dat de regering vast besloten heeft, om door wettelijke bepalingen de polygamie zeer te beperken. Te dien einde zal een bill ingediend worden, met bepaling dat de polygamie alleen zal worden geduld in die gevallen, dat een Hindoe, ingevolge een min of meer stellig voorschrift zijner godsdienst, meer dan ééne vrouw neemt, omdat de eerste hem geen zoon baart. Uit Pegu luiden de berigten geruststellend.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 28 Augustus. Sedert verscheidene dagen bevindt zich de civiele en militaire gouverneur van Dalmatië, de generaal von Mamula alhier, zoo het schijnt om ambtsredenen.

Men brengt zijn aanwezigheid in verband met hervormingen die men in het Kroonland Dalmatië wil invoeren en ook met het turksch-montenegrijnsch verschil, dat dagelijks meer gewigt verkrijgt. Wat het eerste betreft men zegt dat Dalmatië in het vervolg met het Kustland Illirië onder het bestuur van den Admiraal Aartshertog Ferdinand Maximiliaan zal worden vereenigd, waarin men de uitvoering van groote plannen tot verbetering der keizerlijke marine wil zien. Wat het geschil van de Porte met Montenegro aangaat, zoo vreest men zeer dat het weldra tot een bloedige uitbarsting zal komen, daar de Porte een talrijke legerafdeeling tegen de Montenegrijnen uitrust, om hen voor den rooftaanslag op Kaei te tuchtigen.

— Gisteren is hier aangekomen de pauselijke gezant Mgr. Chigi, die de keizerskrooning te Moskou gaat bijwonen en heden avond zijn reis zal voortzetten.

—Men leest in een dagblad van Insprück, dat het gerucht van de stichting eener bijzondere katholieke universiteit blijft aanhouden. Salzburg wordt als de plaats aangewezen waar die zal worden opgerigt. Men weet dat die plaats eeuwenlang een zeer rijke hoogeschool bezeten heeft, waar talentvolle mannen onderigt gegeven hebben. De geestelijke korporatiën, vooral de benediktijnen, doen stappen om aan die stad het bezit der hoogeschool te verzekeren, waarop zij het minste regt heeft. De Aartsbisschop heeft zich deze zaak zeer aangetrokken, en door zijne geleerdheid en vastberadenheid, zoowel als door de hooge stelling van zijn bisschoppelijken zetel is hij de man die het meest geschikt is in deze aangelegenheid te slagen. Behalve de geldelijke hulpmiddelen, die Salzburg reeds bezit, heeft zij wetenschappelijke instellingen overgehouden, en het benediktijnerklooster bezit eene zeldzame boekerij en vele verzamelingen en werktuigen voor de natuurkundige wetenschappen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 September.

GETROUWD (28 Aug.): C. Elix met J. J. Hania, van Goor. — (29 Aug.): M. Hartog, van Leyden, met C. Sterk, A. Lionarons, van Paramaribo, met J. Sterk.

BEVALLEN (28 Aug.): A. H. Lesger, geb. de Lagh, D. — (29 Aug.): M. H. Korff, geb. Peyffers, Z.

OVERLEDEN (26 Aug.): E. van Grafhorst, wed. G. Rütter, 78 J. — (27 Aug.): J. J. Kicherer.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		29 AUG. 4½ u. gebl.	30 AUG.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅞	63⅞	a 64 1/16	64
Dito Dito	3 "	76	76	76¼	
Dito Dito	4 "	[illegible]	[illegible]	95½	95½
[illegible]	4 "				
Amortisatie	3½ "				
Handel-Maatschappij	4½ "	133½			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ "				
Dito Hollandsche dito	"				
Obligatiën	4½ "				
Maatschappij van Weld.	4 "				
Aand. Ned. Bank.	"				
België, Certifikaten	4½ "	51⅞			
Dito *Rothschild*	2½ "	52 1/16	52 1/16		
Frankrijk, Obligatiën	3 "				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ "	25	24 15/16	25	
Nieuwe	3 "	45¼	45⅛		
Binnenlandsche	3 "	39 15/16	39 15/16		
Cert. Coup. Sp. Com.	"				
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3 "	45⅞	45¾	45 15/16	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 "	104	104¼		
Dito A°. 1828—1829	5 "	103¾	103½		
Negot. 1831 en 1833	5 "	93⅞			
Nieuwe Engelsche	4½ "	96⅞	96 7/16		
Negot. 1840	4 "				
Dito *Stieglitz*	4	85 7/16	85¼		
Dito Nieuwe	5 "	94 11/16			
Certifikaten te Hamburg	5 "				
Inschr. op 't Grootboek	6 "				
Dito Certifikaten	6 "				
Polen, Obligatiën	4 "	79⅞			
Aandeelen 1835		154½			
Oostenrijk, Metalliek	5 "	78 [illegible]	78¼	[illegible]	78 [illegible]
Dito Nationale	5 "	79 [illegible]	79 11/16	79⅞	
Dito 1847	2½ "	40¼	40	40⅛	
Dito 1851 en 1852	2½ "	40¼	40	40⅛	
Dito Nieuwe	5 "	86	86	86⅛	86⅛
Dito 1854	5 "	86	86	86⅛	86⅛
Weener Bank	5 "				
Dito	4 "				
Aand. met Loting ff. 250	f				
Nieuwe dito 1854		229			
Pruiss. Aand. 1854	3½ "	207			
Amerika, Bank Aktiën Cert.	"	1½			
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "				
Sardinië, te Londen	5 "				
Denemarken, dito	3 "				
Louisiana, te Londen	5 "				
Brazilië	5 "		98⅛		
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	21⅞	21 13/16	21⅞	
Dito Onbepaalde	3 "	21 15/16	21 15/16	21⅞	
Peru	4½ "				
Grenada, dito à £ 100	2½ "	19 [illegible]	19¼	19⅝	
Dito Uitgestelde		[illegible]			
Ecuador		14⅝			
Venezuela, te Londen	4½ "	30⅜	30¼	30⅞	
Dito Uitgestelde	1½ "				
Grieken, Bl. à £ 100	5 "				

N. 5 pc. Stiegl. 96½, ⅞; O. 95, ¼; Gren. onb. 19⅝, ¾; Ven. onb. 30⅞, ⅞; B. Sp. 39⅞; Prost 77½, 78.

Binnenlandsche fondsen tot verbeterde koers te plaatsen spaansche prijshoudend, Grenada's gevraagd, overigens weinig handel.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3⅞ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55¼	Livorno	2/m	f 89⅛
"	zigt	" 55¾	Napels	"	" 86
Bordeaux	2/m.	" 56	Petersburg	"	" 182½
"	zigt	" 55½	Weenen	6 w.	" 34¼
Madrid	3/m.	" 245	Augsburg		" 86½
Cadix	"	" 245	Frankfort		" 98½
Seville	"	" 242	Hamburg	2/m.	" 35 5/16
Bilbao	"	" 242	"	zigt	" 35 1/16
Lissabon	"	" 41	Londen	2/m.	" 11,67½
Porto	"	" 41	"	zigt	" 11,77½
Genua	2/m.	" 45½	Rotterdam		" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 30 Aug. Fransche 4½ pc. 94.50; 3 pc. 70.35; 3 pc. Spanje 40; id. 1½ pc. 25⅝; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88¼.

MADRID, 29 Aug. 3 pc. Schuld 41.35; id. 1½ pc. 26.05.

LONDEN, 30 Aug. Cons. 95⅛; Spanje buit. 3 p. 44⅝; id. 1½ pc. 25¼; Comité-Bew. 5¾; Pass. 6½; Rusl. 5 pc. 111½; id. 4½ pc. 98½; Holl. 4 pc. 97¼; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 91½; Braz. 101½; Peru 4½ pc. 82½; Gren. uitg. 7½; id. werk. 19½; Mexiko 3 pc. 22⅜; Portugal 4 pc. 45; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.18½; Hamburg 13.8.

WEENEN, 30 Aug. Met. 5 pc. 83⅞; id. 4½ pc. 73⅝; Bank-Aktiën 1091; Credit Anst. 394; Wissel op Londen 10.04; Amst. —; Parijs 119⅝; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 30 Aug. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 110; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 21; Parijs 79⅝; Amst. 143½; Weenen 108; Petersburg —.

HAMBURG, 30 Aug. Spanje 1½ pc. 37; id. 3 pc. 22⅝; Rusl. 5 pc. 103½; 3 pc. Mexikanen 12⅝; 5 pc. Sardinië 91½; Wissel op Londen 3/m. —; id. kort —; Amst. —.

FRANKFORT, 30 Aug. 5 pc. Met. 81⅝; 1½ pc. Spanje binnenl. 25 5/16; id. 3 pc. 40; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

BATAVIA, 9 Julij.

INVOER. — Lijnwaden. Sedert ons vorig berigt waren de omzettingen zeer beperkt en kunnen wij over het algemeen geene prijsverbetering aangeven. Door de overvloedige Rijstoogst en de [illegible] berigten uit Europa omtrent de [illegible] de prijzen in het binnenland gedaald en bekomt de landbouwende bevolking weinig geld in handen; daarenboven werden vele goederen, reeds vroeger gekocht, eerst nu ontvangen, zoodat de voorraad bij de tweede hand nog vrij aanzienlijk is. De verkoop van Holl. Ruwe en Gebleekte Lijnwaden zijn uiterst gering; slechts voor behoefte koopt men nu en dan eenige kisten. Van Gebleekt vindt slechts 6/4 en van Ruw de 5/4 eenige vraag, zoodat prijzen nagenoeg nominaal zijn. Op tijd noteert men thans

5/4 Ruwe Hollandsche Calicots f 4,20 à f 4,30.
6/4 " " " 4,75 à " 4,90.
7/4 " " " 5,50 à " 5,60.
5/4 Maddapollam f 4,60 à f 4,65.
6/4 " " 5,— à " 5,20.
7/4 " " 6,20 à " 6,30.

Engelsche Maddapollams genieten weinig attentie, daarentegen bestaat er eenige vraag voor 33" Ruws. Met Engelsche Ruwe en Gebleekte Shirting is het onveranderd. Van Holl. dito hadden eenige afdoeningen plaats en bedongen 6/4 Gebleekte iets betere prijzen. Voor ordinaire Cambrics N°. 22 blijft eenige vraag bestaan, fijnere soorten trekken niet veel attentie. Naar Holl. Drills doet zich geene vraag op. Van Amer. dito hadden verkoopen tusschen f 7,25 en 7,50 plaats. Goede kwaliteit blaauwe Drills bedingen f 9,50 à 10. Blaauwe Salempores zijn (mits superieure kwaliteit) à f 8,25; 8,50 van de hand te zetten. Geverwde Calicots vinden van tijd tot tijd koopers, vooral is gefigureerd meer in trek. Effen Rood Adrianopel Rood Katoen blijft in de goedkoope soorten te plaatsen, voor superieure kwaliteit wordt in verhouding minder geboden. Met Merinos en lustres blijft het door eenige lage verkoopen nog gedrukt; voor gewilde nieuwe desseins toont zich van tijd tot tijd eene geringe vraag. Met Engelsche Prints is het thans vrij stil en zijn prijzen iets lager aan te nemen. Het is bijzonder dit artikel waarvan de vroeger gekochte partijen nu eerst ontvangen worden; de koopers hebben daardoor nog geen genoegzamen tijd gehad hunnen voorraad te slijten, terwijl eene belangrijke vendutie van onbeschadigde goederen meerendeels Prints veel toebragt, om de stemming te doen verflaauwen. In Batik artikelen, vooral Engelsche, werd vrij wat omgezet, waardoor de behoefte weder voorzien is; minder gezochte genres zijn uit de hand moeijelijk te realiseren. Weefgoederen blijven verlaten; alleen naar Doeken wordt iets meer gevraagd en kan men voor gewilde soorten iets betere prijzen bedingen, overigens zijn de noteringen van Geweven artikelen als nominaal te beschouwen. Op Tafel- en Servetgoed, Dimits en Gogjesgoed wordt niet gereflecteerd. Met Molton Dekens blijft het lusteloos. Naar Wolle Dekens kan men voortdurend eenige vraag bespeuren. Holl. Polemieten tot vorige prijzen af te zetten. Met Lastings is het iets flaauwer. Ordinair Laken ondervindt zoo voor uitvoer als voor consumptie eenige navraag, zonder tot prijsverbetering te leiden. Mule Twist wordt meer gezocht, bij den niet zeer belangrijken voorraad verwacht men weldra iets hoogere prijzen. Adrianopel Rood Garen deelt in die meerdere vraag en wordt thans iets hooger gehouden. Oranje en Groen blijft à f 155 à f 165 te koop.

Metalen. Voor zweedsch IJzer is niet meer als f 17 à f 17,50 te bekomen. Naar engelsch Staaf- en Plaatijzer bestaat

weinig vraag. Band- en Spijker-IJzer met verminderenden voorraad. Van zweedsch Staal hadden enkele verkoopen plaats. In Lood gaat op de vorige prijzen niet veel om. Blik blijft a f27 aan den man te brengen. Voor Bladkoper is eenige meerdere vraag, met afnemenden voorraad. Holl. wordt op f140 gehouden. Eng. is a f135 afgedaan. Koperen Spijkers nominaal. IJzeren dito blijven a f17 a f18 in goed gesorteerde partijtjes te plaatsen.

Provisiën. Van Boter arriveerden eenige partijtjes, die a f19 a f18 koopers vonden, thans is laatstgemelde prijs bezwaarlijk te maken en voorziet men eene verdere reductie in de prijzen. Voor goede kwaliteit Kaas werd nog f6 gemaakt. Hammen werden van f7,50 tot f8 afgedaan. Amer. Meel is iets lager afgedaan. Holl. dito ontbreekt, doch wordt ook niet gevraagd. Provisiën in blik, gedroogde Vruchten, Banket en Zuren, mits goed gesorteerd, blijven te plaatsen. Azijn blijft schaarsch.

Dranken. Bordeaux Wijn op fust en gebotteld met grooten voorraad in de ordinaire soorten, terwijl van goede kwaliteit niet veel ter markt is, waarvoor men onze hoogste notering kan maken. Rijnwijn blijft overvoerd. Madera voortdurend in goede kwaliteit te plaatsen. Champagne met ruimen voorraad, traag afgaande. Cognac geniet alleen in puike soorten eenige vraag. Genever zonder eenige verbetering met enorme voorraden. Seltzerwater in halve kruiken ontbreekt en zoude f14 bedingen. Holl. Bier (Haantjes) steeds gevraagd met geringe aanvoeren. Van engelsch is nog vrij ruime voorraad vooral in ordinaire kwaliteit.

Diversen. Glas en Aardewerk met vernieuwde toevoeren, inzonderheid van laatstgenoemd artikel. Van Lijn-Olie hadden aanvoeren plaats die f17 a f18 bedongen. Loodwit blijft a f17,50 a f18 voor prima soort te realiseren. Menie onveranderd. Gesorteerde en aangemaakte Verw te plaatsen. Zweedsche Teer nog steeds overvoerd. Koolteer zonder vraag. Holl. Zeildoek blijft a f45 a f48 eenige vraag genieten. Voor Engelsch is niet meer dan f22 a f25 te maken. Touwwerk met ruimen voorraad; Holl is niet hooger als f38 a f40 aan te nemen, zelfs is een partijtje lager afgegeven. Voor Russisch wordt niet meer dan f28 geboden. Engelsch is genoegzaam opgeruimd. Propatria Papier komt gedurig op vendutie voor en wordt tot lage prijzen gerealiseerd; uit de hand kan men geene verkoopen afsluiten. Van Arakleggers werd de voorraad weder vermeerderd en moet men reeds a f28 losgelaten hebben. Gonnie en Jute Zakken in goede kwaliteit schaarsch mindere soorten zijn iets lager afgedaan.

Uitvoer. — Arak. Bij het vertrek der laatste mail werd nog eene transactie van 210 leggers a f110, en 70 leggers a f100 liekend. Later verflaauwde de stemming en werden een paar kleine partijtjes a f95 afgedaan, doch bleven de meeste stokers op f100 houden, waartoe aan diversen nog circa 300 leggers verkocht werden.

Bindrotting. Hiervan worden de aanvoeren ruimer. Bij partij werd ordinair met f7 en prima soort met f11 betaald.

Cassia Vera nog steeds zonder aanvoeren.

Cochenille niet ter markt.

Cubeben. Te Samarang werden kleine hoeveelheden a f55 tot f56 afgedaan.

Gom damar. Hiervan werden onderscheidene partijtjes, zamen circa 700 picols van f28 tot f29 afgedaan en is de markt van prima soort thans ontbloot.

Gom elastiek. De aanvoeren beliepen nog geen 300 picols, die voor Amerika a f33 en f33,50 genomen werden.

Gutta percha met geringen aanvoer, waarvan door de hooge eischen der houders geene omzettingen plaats vonden.

Huiden. Geene afdoeningen van eenig belang kwamen ons ter oore. Het artikel blijft steeds zeer gewild maar schaarsch.

Indigo. Nadat onderscheidene verkoopen a f4,20 en f4,30 plaats gehad hadden, gelukte het den koopers a f4,10 en f4 ... te regt te komen. Tot die prijzen wordt ... en blijft het artikel gevraagd. [illegible]

Koffij. Voor locale consumptie worden kleinigheden Padang en Java met f32 a f33 betaald. Op levering werden alhier 3000 picols gewoon Java a f30 afgedaan. Te Samarang zegt men dat een planter zijn oogst over 1856 en 1857 a f31 verkocht heeft. Algemeen klaagt men, vooral in de omstreken van gemelde plaats, over de geringe oogsten. De veiling te Padang betond uit 30,000 picols, die dooreen a f30,05 nemers vonden.

Peper. Alhier kwam niets ter markt. Te Bencoelen bragten de door het goevernement geveilde 800 picols zwarte gemiddeld f22,71 en 400 picols witte f40,97 op.

Rijst. Nog voor het vertrek der laatste mail werden 200 koyangs a f130 gedaan. Later zijn nog 120 koyangs van de zelfde soort a f135 afgegeven en werden tot op aankomst der mail, ongeveer 1300 koyangs van f105 a 120 naar kwaliteit omgezet. Goed grove blanke is niet ruim voorhanden. Sedert bleef slechts tot lagere prijzen vraag bestaan, doch zijn houders nog niet gezind veel lager los te laten, en waren de laatst besteedde prijzen; waartoe 500 a 400 koyangs aan diversen afgedaan werden f108 a 115 voor redelijk grof en blank. Carga is met f80 en f90 betaald.

Suiker blijft nog zeer gezocht, doch gaat er weinig om, doordien van den nieuwen oogst slechts geringe hoeveelheden afgeverd werden en fabriekanten, die over hun produkt nog niet beschikt hebben, prefereren om niet op levering te verkoopen. Uit den nieuwen oogst rekenen wij alhier nog slechts 3000 a 4000 pikols ter markt gekomen zijn, die f15,75 a f16,25 N°. 16 nemers vonden. Met vooruitbetaling werden 10,000 pikols Jacatra a f15 N°. 16 gekontrakteerd. Op de kust wordt op levering f14,75 te vergeefs geboden.

Wisselkoersen. Het gouvernement ging voort a 104 pCt. af te geven. Door den handel werd vrij algemeen a 104½ pCt. getrokken. Op Londen is 6 maanden zigt a f11,35, 11,30 en f11,27½ afgegeven, thans kan men slechts tot eerstgemelden koers te regt komen. Op Singapore f2,76 a 2,80. Op China f2,83.

Speciekoersen. Zilveren Guldens en f2,50 Stukken schaarsch, voor de eersten moet men 3 pCt. en voor de laatsten 1 pCt. avans betalen. Oude gouden Dukaten gelden f7,30. f10 stukken ontbreken even als Spaansche $. Mexikaansche $ werden a f2,1,76 op vendutie verkocht; uit de hand werd f2,80 a f2,83 bedongen. Sovereigns gingen a f12,65 en f11,70 verkocht.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 29 Aug. Rogge. Tengevolge van ruimeren aanvoer zijn de prijzen in het laatst der vorige week f10 per Last teruggeloopen, waarna zich een levendige vraag vertoonde, zoo voor verzending als consumtie, tot ruim vorige prijzen. Men noteerde: 144/2 ℔ Arensburg. f305 6/w., 145/2 ℔ Archangel f250 6/w., 143/2 ℔ dito f243; 144/2 ℔ Arensburg f300 6/w.; 144/2, 145/2 ℔ Archangel f250 6/w., f252 6/w.; 143/2 ℔ Reval f300 6/w.; 143/2, 144/2 ℔ Archangel f248 6/w., f252 6/w.; 144/2 ℔ Arensburg f303 6/w.; 146/2 ℔ Pernau f312 6/w.; 143/2 ℔ Reval f301 6/w.; 143/2, 145/2 ℔ Archangel f249 6/w., f255 6/w.; 144/2 ℔ dito f243 3/m.

Gerst. Werd door hoogst benoodigden duurder betaald, doch er ging weinig om. De volgende verkoopen werden bekend. 128/2 ℔ Libau f347 6/w., 349 3/m., f350 3/m.; 127/2 ℔ dito f346 6/w.; 130/2 ℔ Pernau f354 6/w.

Moutwijn liep Zaturdag op f25 terug en was Maandag alzoo naar genoegen te koopen; Dingsdag vertoonde zich veel vraag, zoodat de markt met neiging tot rijzing sloot. Woensdag en volgende dagen werd voor benoodigden f26 besteed.

Jenever f31,50; Amst. Proef f32,75.

ANTWERPEN, 30 Aug. Met *Koffij* was het heden zeer geanimeerd, al hetgeen van Domingo aan de markt was, werd tot den verhoogden prijs van 35 c. in cons. opgeruimd; men heeft ca. 5500 b. afgedaan. Ook van Brazil werden ca. 1100 b. tot gesouteneerde prijzen verhandeld.

In *Suiker* had heden eenige omzet plaats, zijnde ca. 1000 k. Havana, per diverse schepen gerealiseerd.

Granen stil.

HAMBURG, 29 Aug. In *Koffij* was de handel gedurende deze week zeer levendig; de omzettingen bestonden uit 24000 b. Rio en Santos van 4¾ a 5¾, 500 b. reel ord. Domingo a 5 7/16 en 6000 b. Languayra van 5⅝ a 6⅞ sch., de besteedde prijzen zijn vooral vooral voor de ord en reeds ord. Brazil soorten op nieuw iets hooger aan te nemen.

Voor *Ruwe Suiker* was de kooplust minder en de omzet beperkt; geraffineerde daarentegen zeer gevraagd en iets hooger betaald.

Rijst met weinig handel en zonder verandering.

Huiden steeds stijgende. Uit de eerste hand zijn verkocht 3010 st. nat. gez. Rio en 1000 st. droog gez. Fernambuc, alsmede 1000 st. Porto plata en 53 b. Calcutta kips; voor laatstgenoemde besteedde men ook weder belangrijke hoogere prijzen.

Van *Verfhout* heeft eene lading van 332,000 ℔ Laguna Campeche dezer dagen nemers gevonden.

Van *Peper* werden uit de eerste hand 800 b Singapora tot 5¾ sch en 600 b. mooije zware Aleppy tot 5⅞ sch. verkocht; ook de 488 b. *Piment*, van Newyork aangevoerd, gingen tot geheimen prijs aan de tweede hand over.

Krenten weinig begeerd en iets flaauwer.

Raapolie in loco 32½ a 33 mb; pr. Oct. vaster met weinig afgevers tot 32½ a 32 mb.; Mei 1857, 30 mb.

Granen meer geanimeerd; tarwe vond tot iets betere prijzen goeden aftrek. Amerik. Rogge werd met 130 a 131 rd.. Russ. met 127 a 130; n. Mecklenb., 120, 122 ℔, met 135 a 136 rd. en n° Märksche 119, 120 ℔ met 130 rd. betaald. Van Petersburg vond 115 ℔ per Aug. en Sept. nemers tot 72 rd. Garst in loco tot stijgende prijzen grif gekocht en blijft weinig aangeboden. Haver dalende. Koolzaad: loco 200 rd., op levering van Denemarken 190 rd.; russen met 184 rd. betaald.

DANTZIG, 27 Aug. Aan onze *Granenmarkt* zijn de prijzen van Tarwe sedert vorige week 30 a 40 fl. hooger. gisteren werd voor 125, 126 ℔ ord roode 685 fl. betaald, voor 124, 125 ℔ ord bonte 655 fl., 128 ℔ roode 6.. fl. en voor 128. 129 ℔ bonte 720 à 750 fl. n. kwal., 118 ℔ Rogge bedong 378 fl, 104, 108 ℔ Garst 300 à 335 fl., 114 115 ℔ Lijnzaad 527 à 530 fl., en 109 ℔ dito 495 fl.

PETERSBURG, 22 Aug. *Talk* souteneert zich ferm, doch het artikel is niet levendiger; op levering in Aug. heeft men 149 R. geboden, men vraagt 150 R.

Potasch wordt op 125 R. gehouden. [illegible]

Lijnzaad met verkoorr à 10 R.

Wisselkoers op Amst. 189½ a 191.

LONDEN, 29 Aug *Suiker* voortdurend stil en W. I. soorten 6 p. a 1 sh. lager dan verleden Vrijdag. Eene lading van 2900 k. Havana floretes N°. 16½ werd voor Triëst afgedaan tot 38 sh. *Geraffineerd* flaauw

Rijst kalm, men heeft 200 v. Amerikaansch gepeld Carolina in veiling verkocht tot 25 a 26 sh. Uit de hand zijn afgedaan 400 balen, goed Necransie a 10 sh., Ballam 9 6 a 9.9, goed middel blank Bengaal 11.3.

Cacao 1 sh. hooger.

Salpeter vast prijsh.

Van *Kamfer* hebben 50 k. nemers gevonden a 95 sh; men vraagt thans 90 sh.

Eene partij Banca *Tin* werd tot 126.6 verhandeld.

Lijnolie vast op 38 sh.

Talk 53.6.

Boter hooger, beste vriesche 116 sh., dito holl. 88 a 94 sh

Er waren heden weinig koopers ter graanmarkt. De kwal. der nieuwe inl. Tarwe liet veel te wenschen over, zoodat de handel weinig levendigheid vertoonde en de prijzen van ll. Maandag met moeite werden bedongen; ook vreemde was verlaten. Garst, Boonen en Erwten onveranderd, Haver een zweem duurder.

Ofschoon de veemarkt niet voldoende was voorzien, bleef de kooplust onbeduidend op de vorige notering van 4 sh. 8 p. a 4.10 per 8 pond voor puike ossen.

CALCUTTA, 16 Julij. De berigten aangaande den *Indigo*-oogst waren in de laatste 14 dagen gunstiger, de opbrengst wordt geraamd op 110 a 122,000 mds.

Suiker met goede vraag, doch in de laatste dagen was het artikel stiller, uithoofde van de rijzing der Vrachten en Wisselkoersen. Benares geldt 7.10 a 8.4.

Rijst met beperkten handel in tafelsoorten, doch niet lager wegens den geringen voorraad.

Vrachten £ 1 a 1.5 hooger naar Londen.

Wisselkoers 2.1¼ a 2.1½.

PADANG, 3 Julij. In de gisteren gehouden Gouvernements-veiling waarin 20,000 picols koffij verkocht werden dooreen tot f30,05 zijn 8000 pic. op speculatie genomen. 6200 picols voor Holland en het overige voor Amerika. De volgende veiling zal plaats hebben in het begin van Oct. en zal waarschijnlijk even groot zijn.

SAMARANG, 7 Julij. *Indigo* voortdurend gezocht a f4 met goeden kooplust.

Van *Koffij* en *Suiker* kwamen kleinigheden van den nieuwen oogst aan, die nog niet ter markt zijn. De Koffij zal wel f30 a f31 opbrengen, de Suiker f15 a 15½ N°. 16. De Koffijoogst zal dit jaar zeer gering zijn. De Suikeroogst daarentegen valt voordeelig uit.

Koe-*Huiden* f56; Buffels dito f46.

Rijst flaauw en aangeboden. Witte f100 a 110; Garga f85 a f95.

Lange *Peper* gevraagd a f25 tot 27.

Cubeben afgedaan a f56.

Rotting f11. — *Tamarinde* niet ter markt.

Vrachten naar Holland f100 a 105.

Wisselkoers 104 pCt. — *Specien* willig.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Aug. Noordzij, Ned. Oorl Kotter Vlinder, Vlissingen. - Ihner, Wilhelmina, Rangoon. - Dekker, Komeet, Arica. - Leversteyn, Margaretha Maria, Nickerie.

HELVOET, 29 Aug Bain, Alexander, Baltimore. - Allen, Andrew Wilson, Alloa.

VLISSINGEN, 28 Aug. Abrams, Hermann, Taganrog. Schummelketel, Johanna Maria, Livorno.

UITGEZEILD:

KONSTANTINOPEL, 23 Aug. Olivier, Economist, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 Sept. in lading naar:

Keulen	A. v. Ahlen, Cölnn N°. 2.
Dusseldorp & Neus	Hoenderop, Niederrein N°. 11.
Ruhrort	A. Meijer, Mozart.
Mainz	G. Reigert, Mainz N°. 4.
Frankfort	H. Asterburg, Amsterdam en Weenen.
Wesel	P. J. Balk, Rebecca.
Ludwighaven & Manheim	C. Meffert, Prins Carl.
Duisburg.	J. Otten, Johanna.
Urdingen en Ruhrort.	J. Hell, Johanna.
Coblentz.	A. Deinum, Staad Amsterdam.
Dusseldorp en Neuss.	H. Meeuwsen, Niederrein N°. 5.

Afgev. 31 Aug.. W. Bouwmeester, Caroline, n. Manheim.

Rijnhoogte [illegible]

Advertentiën.

Er wordt gevraagd een Dienstmeid, tusschen de 40 en 50 jaren oud, van de R. C. Godsdienst, tot waarneming van het Huishouden van een weduwnaar zonder kinderen. Wordt vereischt getuigschriften van bekwaamheden en onbesproken gedrag. Adres Lett. S. Hulpkantoor Renkum. Brieven *franko.* (2487)

STOOMJAGTEN

varende tusschen

ROTTERDAM, MIDDELBURG,

en daar tusschen gelegen plaatsen.

Voor de Maand September 1856.

[illegible]				[illegible]	1,	's midd.	12
[illegible]				Dingsd.	2,	's morg.	6
2Woensd.	3,	"	10½	Woensd.	3,	"	6
3Dond.	4,	"	11½	Dond.	4,	"	6
3Vrijdag	5,	"	11½	Vrijdag	5,	"	6
3Zaturd.	6,	"	11½	Zondag	7,	"	6
3Maand.	8,	"	11½	Maand.	8,	"	6
3Dingsd.	9,	"	4	Dingsd.	9,	"	6
3Woensd.	10,	"	11½	Woensd.	10,	"	7½
3Dond.	11,	"	11½	Dond.	11,	"	8½
Vrijdag	12,	"	6	Vrijdag	12,	"	9½
Zaturd.	13,	"	7	Zondag	14,	"	11
1Maand.	15,	"	8½	Maand.	15,	"	11½
1Dingsd.	16,	"	8½	Dingsd.	16,	's midd.	12
1Woensd.	17,	"	8½	Woensd.	17,	's morg.	6
3Dond.	18,	"	11½	Dond.	18,	"	6
3Vrijdag	19,	"	11½	Vrijdag	19,	"	6
3Zaturd.	20,	"	11½	Zondag	21,	"	6
3Maand.	22,	"	11½	Maand.	22,	"	6
3Dingsd.	23,	"	11½	Dingsd.	23,	"	6½
Woensd.	24,	's midd.	12	Woensd.	24,	"	8
Dond.	25,	's morg.	6	Dond.	25,	"	9
Vrijdag	26,	"	7	Vrijdag	26,	"	9½
Zaturdag	27,	"	8	Zondag	28,	"	10½
1Maand.	29,	"	8½	Maand.	29,	"	11
1Dingsd.	30,	"	8½	Dingsd.	30,	"	11½

Op de met 1, 2, 3 gemerkte dagen kan men voor de afvaart, te Rotterdam aankomen:

1 met den Rhijnspoorweg (Sneltrein) van Utrecht en Amsterdam; en met den eersten Spoortrein uit 's Hage.

2 met den Rhijnspoorweg van Emmerik en Amsterdam;

3 met den Rhijnspoorweg van Emmerik en Amsterdam, en den Hollandschen Spoortrein van Amsterdam.

Reizigers met den Rhijnspoorweg aangekomen gelieven zich aan te melden bij de Directie van het Station tot het doen van sein, in welk geval de naar Middelburg vertrekkende Stoomboot *aldaar zal aanleggen.*

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.